

Nonro mag Chenro mar Chokruok mar Ngimawa kod Tijwa

MACH 7-13

MWANDU MA YUDORE E WACH NYASAYE | 1 SAMUEL 12-13

"Ng'ayi Kelo Wichkuot"

w00-SW 8/1 13 ¶17

Ng'ayi Kelo Wichkuot

¹⁷ Gima Saulo notimo ne nyalo nenore ka gima kare ka ok ong'iye e yo matut. Jotich Nyasaye nosechako neno ni gidiwo, jowasikgi nothung'ogi ahinya, kendo ne gitetni gi luoro. (1 Samuel 13:6, 7) Ok en gima rach kawo okang' kapo ni mano dwarore kaluwore gi chal ma wantiere. Kata kamano, onego wang'e ni Jehova nyalo somo chunywa kendo ng'eyo gik ma waparo e chunywa ma iye. (1 Samuel 16:7) Omiyo, nyaka bed ni nitie kido moko ma ne oneno kuom Saulo ma Muma ok wuoye. Kuom ranyisi, nyalo bedo ni noneno ni kido mar ng'ayi e ma nomiyo Saulo ok obedo gi horuok. Samoro Saulo iye nowang' matek nikech ne oneno ni en e ruodh Israel, to pod ne chune ni nyaka orit ng'at ma ne oneno ni en janabi moseti kendo ma kiya rito sa! Kata bed ni Saulo ne paro ang'o, gima duong' en ni noneno ni nikech Samuel nodeko, mano ne miye ratiro mar timo gik moko kende owuon kendo ketho chike ma Nyasaye nomiye. Weche nobedo nade? Samuel ne ok opako Saulo kuom gima notimono. Kar mano, norieyo Saulo kowachone niya: "Pinyruodhi ok bi siko . . . nimar ok iluwo chik ma Jehova ne omiyi." (1 Samuel 13:13, 14) Ng'ayi nokelone Saulo wichkuot.

w07-SW 6/15 27 ¶8

Jehova Mor Sama Iwinje

⁸ Ranyisi mar Ruoth Saulo nyiso gimomiyo winjo wach en gima duong' ahinya. Saulo nochako locho ka en ng'at mobolore kendo ne

'okwanore kaka ng'at manono.' Kata kamano, bang' kinde, ng'ayi kod paro ma ok kare nochako chike sama otimo yiero. (1 Samuel 10:21, 22; 15:17) Nitie kinde ma Saulo nonego odhi oked gi Jo-Filistia. Samuel nonyiso ruoth ni orite mondo obi ochiw misango ne Jehova kendo mundo obi omed nyise weche mamoko monego otim. Kata kamano, Samuel ne ok obiro mapiyo kaka ji ne paro, omiyo ji nochako kere ka giwego Saulo. Ka Saulo noneno kamano, "ne ochiwo misango miwang'o." Gima notimono ne ok omoro Jehova. Gikone ka ne Samuel ochopo, Saulo norendore ni gima notimono ne ok rach kowachon ni nochune golo misango miwang'o kokwayo Jehova mondo okonye nikech Samuel nodeko. Ruoth Saulo ne neno ni golo misango ne en gima duong' ahinya moloyo luwo chik ma ne omiye mar rito Samuel mondo obi ogol misango. Samuel nonyise niya: "Isetimo tim fuwo. Ok iluwo chik ma Jehova Nyasachi ne omiyi." Tamruok winjo Jehova nomiyo ogole bedo ruoth.—1 Samuel 10:8; 13:5-13.

Puonj Manie Wach Nyasaye

w11 7/15 13 ¶15

**Be Ibiro Luwo Yor Hera ma Jehova
Tayowago?**

¹⁵ Be jogo ne paro ni bedo gi ruoth ma dhano e ma ne dhi miyo giwinj ka gin gi ruoth adier, kendo minyalo gen, moloyo Jehova? Ka en kamano, to kuom adier ne gilawore gi gik ma kayiem nono! Kendo koro ne gi nyalo chako luwore gi gik ma kayiem nono moa kuom Satan. Ruodhi ma dhano ne nyalo miyo gidonj mayot e tim lamo nyiseche manono. Jogo malamo nyiseche manono paro ni nyiseche mineno kaka mag bao kata kidi —gin gik manitie adier kendo minyalo gen, moloyo Jehova Nyasaye maok ginyal neno,

ma nochweyo gik moko duto. Kata kamano, jaote Paulo nondiko ni, nyiseche manono ok gin "gimoro." (1 Kor. 8:4) Ok ginyal neno, wi-njo, wuoyo, kata timo gimoro. Inyalo nenogi kata mulogi, to kapo ni ilamo kata achiel kuomgi, kuom adier ibiro lawori gi gik ma kayiem nono, mabiro keloni mana masira. —Zab. 115:4-8.

MACH 14-20

MWANDU MA YUDORE E WACH NYASAYE | 1 SAMUEL 14-15

"Luwo Chik Ber Moloyo Golo Misango"

w07-SW 6/15 26 ¶4

Jehova Mor Sama Iwinje

⁴ Nikech Jehova e Jachuech, gik moko duto ma wan-go gin mage. Ka en kamano, be nitie gimoro amora ma wanyalo miye? Ee, nitie gimoro maber ahinya ma wanyalo miye. Gino en ang'o? Wanyalo yudo dwoko e weche ma ijiwowago e ndiko ma luwoni: "Wuoda, bed mariek kendo imi chunya mor, mondo ayud wach ma dadwokgo ng'at ma jara." (Ngeche 27:11) Nyasaye dwarzni wawinje kendo mano e gima wanyalo miye. Kata obedo ni chalwa kod kaka ne wapon opogore opogore, sama wawinje Nyasaye, wachiwo dwoko e wi miriambo ma Satan nowacho ni dhanu ok nyal makore gi Nyasaye sama giromo gi tembe. Mano doko thuolo ma jaber ma wan-go!

it-2-E 521 ¶2

Winjo Wach

Onge gimoro amora ma inyalo wil gi winjo wach, ng'ato ok nyal moro Nyasaye ka ok owinje. Samuel nonyiso Ruoth Saulo niya: "Ang'o ma Jehova morgo moloyo: En golo misengni, koso winjo chik Jehova? Adiera en ni luwo chik ber moloyo golo misango kendo winjo wach ber moloyo boche mag ro-

mbe." (1Sa 15:22) Tamruok winjo wach nyiso ni ng'ato ok dwar luwo wach Jehova kendo ni oonge gi yie kuom Jehova mochiwo wach-no. Kuom mano, ng'at ma tamore luwo chik chal gi ng'at ma timo tim juok, kata ma lamo nyiseche manono. (1Sa 15:23; pim gi Rum 6:16.) Wacho awacho gi dhogi ni ibiro tim gimoro kae to ok ikaw okang' ma dwarore en ka nono; tamruok kawo okang' ma dwarore nyiso achaya kuom ng'at ma nochivo chik. (Mat 21:28-32) Joma mor mana gi adiera mag Nyasaye to ok gikaw okang' mar timo lokruoge ma dwarzni gin joma wuondore giwegi gi paro mag miriambo kendo onge gueth moro amora ma ginyalo yudo. (Jak 1:22-25) Wuod Nyasaye nonyiso maler ni kata mana joma timo gik *machal* gi chike Nyasaye to gitimo kamano e yo ma ok kare kata gi paro ma ok kare ok bi donjo e Pinyruoth to ibiro kwedgi.—Mat 7:15-23.

Puonj Manie Wach Nyasaye

it-1-E 493

Neno Lit

Sama ineno ne ng'ato lit nikech ji dwarzni itim kamano to en gima ketho chik Nyasaye, mano nyalo kelo rach mang'en. Mae neneore maler kaluwore gi gima notimore ne Ruoth Saulo. Kinde nochopo ma Nyasaye ne ng'adoe bura ne Jo-Amalek, ma ne en oganda ma ne okwongo monjo Jo-Israel ma onge gimomiyo bang' wuok Misri. Nonyis Saulo ni kik one lit ne jogo. Nikech Saulo noyie timo kaka joge ne dwarzni, noweyo luwo kaka Jehova nochike. Mano nomiyo Jehova odagi ni kik odhi nyime bedo ruoth. (1Sa 15:2-24) Ng'at ma neno ni chike Jehova gin chike makare kendo ma neno ni makruok gi Jehova en gima duong' e ngimane biro temo matek mondo kik ochwany Jehova kaka Saulo, to mano biro miyo Jehova odhi nyime yie kode.

MACH 21-27

MWANDU MA YUDORE E WACH NYASAYE | 1 SAMUEL 16-17

“Lweny En mar Jehova”

wp16.5 11 ¶2-3

‘Lwenyni En mar Jehova’

Daudi nonyiso Saulo mondo oyiene ayiea odhi oked gi Goliath. Nopimo ne Saulo kaka nosekedo gi sibuor kod dubu mi onegogi. Dibed ni ne osungore? Ooyo. Daudi nong'eyo ng'ama nokonye kedo gi le magergo. Nowacho ne Saulo kama: ‘Jehova ma noresa e kok sibuor, kendo e kok dubu e ma dhi resa e lwet Ja-Filistiani.’ Gikone, Saulo noyie kode, mowachone kama: ‘Ara dhiwa, kendo Jehova nobed kodi.’—1 Samuel 17:37.

Be diher bedo gi yie kaka mar Daudi? Ka en kamano, to ket e pachi ni yie ma ne Daudi nigo ne ok otenore kuom gik ma noparo apara. Kar mano, noyie kuom Nyasaye ni-kech nong'eyo Nyasaye e yo maber kendo noseneno e ngimane owuon kaka Nyasaye nosebedo ka konye. Nong'eyo ni Jehova en Nyasaye ma ong'eyo rito jotichne kendo ochopo singoge. Ka wadwaro ni wabed gi yie ma kamano, onego wadhi nyime nono yore Nyasaye. Ka wayie mundo Wachne ma en Muma otawa, wabiro bedo gi yie motegno mana kaka Daudi.—Jo-Hibrania 11:1.

wp16.5 11-12

‘Lwenyni En mar Jehova’

Dwoko ma Daudi nochwiwo ne onyiso ni ne en gi yie motegno, kendo dwokono pod ong'ere nyaka sani. Nonyiso Goliath kama: ‘In ibiro kuoma gi ligangla, gi tong’ gi dindo, to an abiro kuomi mana e nyinyi Jehova mar ogendini, Nyasach jokedo mag Israel, ma in isethianone.’ Daudi nong'eyo ni teko dhano kod ligangla kende ok oromo. Goliath nochayo Jehova owuon, kendo Jehova ne ok

dhi weye kamano. Mana kaka Daudi nowacho, ‘Iwenyno ne en mar Jehova.’—1 Samuel 17:45-47.

Daudi bende ne neno maber kaka Goliath ne en ng’ama rabet ma nigi ligangla ma ok tugo. Kata kamano, ne ok oyie mondo gik ma kamago olud iye. Ne ok otimo makosa ma Saulo gi jolwenye notimo. En ne ok opimore gi Goliath. Kar mano, nopimo Goliath gi Jehova. Goliath ne ogangore ahinya kopime gi chwo mamoko. Borne ne hawo mita adek (mita 2.9). Kata kamano, kopime gi Jehova, ne ok en gimoro! Ne ochal mana ka dede ma Jehova ne dhi thwinyo mana ka diemo wang’!

wp16.5 12 ¶4

‘Lwenyni En mar Jehova’

E ndalowagi, jotich Jehova ok ked e lweny ma aching’. Kinde mag lwenje ma kamago noserumo. (Mathayo 26:52) Kata kamano, pod dwarore ni waluw yie mar Daudi. Mana kaka Daudi, wan be onego wane Jehova kaka Nyasaye achiel kende monego watine kendo wami luor. Nitie seche ma wanyalo neno ni chandruoge ma wakaloe ng’eny mohingowa, kata kamano chandruogego tin malich kopimgi gi teko mang’eny ma Jehova nigo. Ka wayiero mar tiyo ne Jehova kendo keto yie kuome kaka Daudi notimo, wanyalo bedo gadier ni onge tem kata chandruok moro amora ma nyalo tamowa nyagorego. Onge gima tek mohingo Jehova!

Puonj Manie Wach Nyasaye

it-2-E 871-872

Saulo

Bang’ ka nosewir Daudi mondo obi obed ruoth e piny Israel e ka roho mar Jehova noweyo Saulo. Chakre kindeno, ‘roho marach ne osande.’ Bang’ ka Jehova nosegolo rohone kuom Saulo, nomiyo obedo gi roho marach. Mano nomayo Saulo kue kendo gik ma koro noparo ne gin mana gik maricho.

Bedo ni Saulo ne ok owinjo Jehova, mano nonyiso ni pache kod chunye nosebedo marach kendo koro roho mar Nyasaye ne ok nyal rite e yo moro amora. Kata kamano, nikech Jehova noyie mondo rohone owe Saulo kae to "roho marach" omake kendo osande, inyalo luonge ni roho marach mowuok kuom Jehova, omiyo jotij Saulo ne luonge ni roho marach mowuok kuom Nyasaye. Achiel kuom jotij Saulo nokwayo ni mondo okel Daudi obi ogoga thum mondo okue chuny Saulo sama roho marachno ochako sande.—1Sa 16:14-23; 17:15.

MACH 28-APRIL 3

MWANDU MA YUDORE E WACH NYASAYE | 1 SAMUEL 18-19

"Sik ka Ibolori Sama Weche Dhini Maber"

w04-SW 4/1 15 ¶4

We Mondo Roho mar Nyasaye Otay
Sama Iromo gi Pek mag Ngima

⁴ E kinde mokayo machiegnini, rawera ma jawkwathni biro bedo ng'at mong'ere ahinya e pinygi. Noluonge mondo otine ruoth kendo ogone thum. Nonego Goliath, ng'at ma rabet ma kata jolwenj Israel ma nosekedo e lweny kuom higni mang'en, noluor kedogo. Noke-te jatend jolweny kendo nokedo gi Jo-Filistia moloyogi. Ji nohere ahinya kendo ne gilosone wende ma gipakego. Achiel kuom jotije Saulo nosewacho ni Daudi "ong'eyo goyo thum" kendo ni "en jalweny ma jachir, olony e wuoyo, [kendo] en jachia."—1 Samuel 16:18; 17:23, 24, 45-51; 18:5-7.

w18.01 28 ¶6-7

Ne Pogruck e Kind Jotich Jehova
kod Joma Ok Tine

⁶ Jomoko bedo jong'ayi nikech gin jochia, gin gi huma, ging'eyo goyo thum, gin joma ro-

teke, kata nikech tich maduong' ma gitimo. Ruoth Daudi to ne nigi gigo duto to e ma pod nobolore e ngimane duto. Ka ne Daudi onego Goliath kendo ka Ruoth Saulo nomiye nyare mondo obed chiege, nowacho niya: "An e ng'a, kendo ngimana to ang'o, kata jodgi wuora gin ng'a gini e Israel, ma dabed or ruoth?" (1 Sa. 18:18) Ang'o ma nokonyo Daudi mondo osik kobolore? Daudi nong'eyo ni kido ma beyo ma nonyiso, nyalo ma ne en-go, kod migepe ma ne omiye, noyudo nikech Nyasaye 'notimore mamuol.' Tiende ni Nyasaye nobolore mondo okonye. (Zab. 113:5-8) Daudi nong'eyo ni gik moko duto ma beyo ma en-go noyudo kuom Jehova.—Pim gi 1 Jo-Korintho 4:7.

⁷ E kindegi bende, jotich Jehova temo mattek mundo gibed gi kido mar bolruok mana kaka Daudi. Ng'eyo ni Jehova bende bolore kata obed ni en ng'at man malo moloyo e piny gi polo en gima morowa. (Zab. 18:35) Waluwo kaka Muma jiwowa niya: "Rwakreuru gi hera ma kecho jomamoko, ng'wono, bolruok, muolo, kod horuok." (Kol. 3:12) Wang'eyo bende ni hera 'ok pakre kendo ok bed gi sunga.' (1 Kor. 13:4) Sama wabolore, mano nyalo ywayo jomoko ir Jehova. Mana kaka timbe ma beyo mag mon nyalo ywayo chwogi, e kaka kido mar bolruok ma jotich Nyasaye nigo nyalo ywayo jomoko mondo oti ne Nyasaye.—1 Pet. 3:1.

Puonj Manie Wach Nyasaye

it-2-E 695-696

Janabi

Kata obed ni janabi ne iyiero kokalo kuom roho mar Jehova, mano ok nyis ni rohono e ma ne chwalogi sa asaya ma ne gitimo gimoro. Kar mano, roho mar Nyasaye 'ne bironegi' ka nitie wach ma ne dwarore ni ging'e. (Eze 11:4, 5; Mik 3:8) Bang' ng'eyo wechego, roho ne chwalogi mondo ginyis ji.

(1Sa 10:10; Jer 20:9; Amo 3:8) Mano ne miyo gitimo gik ma jomamoko ne ok nyal timo kendo onge kiawa ni yo mane giwuoyogo ne miyo weche ma giwacho pogore gi weche mapile. Mano nyalo konyowa winjo tiend gima Muma wacho ni ji ne nyalo "timore ka janabi." (1Sa 10:6-11; 19:20-24; Jer 29: 24-32; pim gi Tic 2:4, 12-17; 6:15; 7:55.) Kinda kod chir ma ne gin-go ka gitimo migawo ma ne omigi ne miyo ji bwok ahinya. Mano e gima notimore gi janabi ma ne odhi wiro Jehu. Nobwogo jotend jolweny. Kata kamano, ka ne jotend jolweny ofwenyo ni ng'atno ne en janabi, ne giyie gi wach ma ne okelo. (2Ru 9:1-13; pim gi Tic 26:24, 25.) Saulo 'notimore ka janabi' sama ne olawo Daudi ka ne olonyo lepe mi onindo "duk odiechieng' gotieno," kendo nenore ni e sechego e ma Daudi nowuok moringo. (1Sa 19:18-20:1) Mano ok nyis ni kinde duto janabi ne bedoga duk nimar Muma wacho gima opogore ahinya. Muma wuoyo e wi chal moko ariyo ma janabi nodong' duk kendo onyisowa ni ne gitimo kamano mondo ginyisgo weche moko ma ne gikoro. (Isa 20:2-4; Mik 1:8-11) Muma ok nyiswa ka dibed ni Saulo nodong' duk mondo onyisgo ni ne en mana dhano ma tekeone tin kopim gi teko mang'enya ma Jehovah nigo kata ni notimo kamano nikech wach moro machielo.

APRIL 4-10

MWANDU MA YUDORE E WACH NYASAYE | 1 SAMUEL 20-22

"Kaka Inyalo Bedo Osiep Maber"

w19.11 7 ¶18

**Los Osiep Motegno gi Jokristo Weteni
ka Giko Pok Ochopo**

¹⁸ E kindewagi, owetewa gi nyiminewa kalo e chandruoge mopogore opogore. Kuom ranyisi, moko kuomgi yudo masira ma dhano e

ma okelo kata masiche moko ma ok nyal geng', kaka yiengni mag piny kod yamo mager. Sama mano otimore, moko kuomwa rwakogiga e utegi, to moko be nyaloga miyogi pesa ma ginyalo konyorego. Kata kamano, nitie gima waduto wanyalo timo: Wanyalo lemonegi mondo Jehovah okonygi. Ka wafwenyo ni Jakristo wadwa moro chunye onyosore, samoro ok wanyal ng'eyo gima dwawachne kata ma dwatim mondo wakonye. Kata kamano, pod nitie gima waduto wanyalo timo: Wanyalo lime, wanyalo chiko itwa maber sama owuoyo kodwa, kata wanyalo nyise ndiko moko ma nyalo hoye. (Isa. 50:4) Gima duong' en ni iikori konyo osiepeni.—**Som Ngeche 17:17.**

w08 2/1 12 ¶7

Wuothi e Yore mag Jehovah

Nyasaye dwarz ni mondo wabed osiepe minyalo gen. (Nge. 17:17) Jonathan wuod Ruoth Saulo, ne obedo osiep Daudi. Kane Jonathan owinjo ni Daudi osenego Goliath, "chuny Jonathan noriwire gi chuny Daudi, mi Jonathan nohere kaka nohero chunye owuon." (1 Sam. 18:1, 3) Bende, Jonathan nonyiso Daudi kane Saulo dwarz nege. Bang' Daudi ringo, Jonathan ne oromo kode, mi otimo kode singruok. Wuoyo gi Daudi ne both komiyo Saulo onego Jonathan, to kata kamano Daudi gi Jonathan kendo ne oromo, mi gijjwo osiep ma ne nie kindgi. (1 Sam. 20:24-41) E romogi mogik, Jonathan nojiwo Iwet Daudi "kuom Nyasaye."—1 Sam. 23:16-18.

w09 10/1 26 ¶11

Kaka Wanyalo Rito Osiep E Piny ma Onge Hera

Makri gi osiep. Suleman nondiko kama: "Osiep ng'ato ohere ndalo duto; kendo omin ng'ato nonyuole mondo okonye chieng' chandruok." (Nge. 17:17) Kane ondiko

wechego, nyalo bedo ni Suleman ne paro osiep ma ne nitie e kind Daudi wuon mare kod Jonathan. (1 Sam. 18:1) Ruoth Saulo ne dwarzaro mondo Jonathan wuode ema obi obed ruoth Israel. Kata kamano, Jonathan nong'eyo ni kuom adier Jehova noyudo oseyiero Daudi ema obi obed ruoth. Mopogore gi Saulo, Jonathan ok nonyiso Daudi nyiego. Iye ok ne owang' kuom pak ma Daudi ne yudo, bende ok ne oyie gi weche ma Saulo ne hango kuom Daudi. (1 Sam. 20:24-34) Be wan kaka Jonathan? Sama osiepewa oyudo migepe moko makende e kanyakla, be wabet mamor kodgi? Seche ma gin e chandruok, be wahoyogi kendo konyogi? Sama wawinjo kuoth moro maketho nyinying osiepwa, be wayie gi wechego piyopiyo? Koso kaka Jonathan, wachung' motegno gi osiepwa ka waloso nyinge?

Puonj Manie Wach Nyasaye

w05-SW 3/15 24 ¶4

Puonj Mayudore e Bug Samuel Mokwongo

21:12, 13. Jehova dwarzaro ni wati gi pachwa kod nyalo ma wan-go mondo wanyagre gi pek ma waromogo e ngimawa. Omiyowa Wachne mokudh gi roho maler mondo omiwa rieko kod nyalo mar paro. (Ngeche 1:4) E wi mano, wan gi jodong-kanyakla ma nyalo konyowa.

APRIL 18-24

MWANDU MA YUDORE E WACH NYASAYE | 1 SAMUEL 23-24

"Hori Kiritu Jehova"

w12 11/15 5 ¶8, 9

'Puonja Timo Gima Idwaro'

⁸ Gimachielo manyiso ni Daudi noketo geno mare kuom Jehova, en kaka noneno Sau-

lo ruodh Jo-Israel mokwongo. Saulo notemo nyadidek nego Daudi nikech nyiego, ka obaye gi tong' mondo oriwe gi kor ot, kata kamano Daudi ne leng'o kendo ok ochul kuor. Gikone noringo owuok e od Saulo. (1 Sam. 18:7-11; 19:10) Bang' mano Saulo nokawo chwo 3,000 moyier kowuok e tung' Israel duto, mondo odhi kodgi gimany Daudi e thim. (1 Sam. 24:2) Gikone, Saulo gi joge nodonjo e rogo moro mar Iwanda ka gikiya ni kanyo e kama Daudi gi joge ne nitie. Daudi ne nyalo tiyo gi thuolono mondo oneg ruoth ma nosebedo kadwarzaro tieko ngimane. Ka kuom adier, ne en dwarzaro mar Nyasaye mondo Daudi okaw kom Saulo mondo obed ruoth Israel. (1 Sam. 16:1, 13) Ka dine Daudi oluwo puonj ma joge ne miye, dine onego Saulo. Kata kamano Daudi nowacho niya: "Jehova kik oyie mondo atim wachni kuom ruodha, ng'a mowir mar Jehova, mar tero lueta kuome mar timone marach, to en ng'a mowir mar Jehova." (**Som 1 Samuel 24:4-7.**) Saulo pod ne en ruoth mowir mar Nyasaye. Daudi ok ne dwarzaro mayo Saulo kom ruoth nimar Jehova ne pok ogole. Kuom ng'ado mana riak law Saulo mos gi rieko, Daudi nonyiso maler ni en ne oonge gi paro marach mar hinyo Saulo.—1 Sam. 24 :11.

⁹ Daudi kendo nonyiso luor ne ng'at ma Nyasaye owiro, kane oneno Saulo mogik. Gie kindeno, Daudi kod Abishai nochopo kama Saulo gi joge nogoyoe kambi gotieno, ma giyudo Saulo ka nindo otero. Kata bed ni Abishai ne paro ni mano ne nyiso ni Nyasaye noketo jasiguno e Iwet Daudi, mi ochiwore mar chwowo Saulo piny dichiel gi tong', Daudi ok noyiene timo kamano. (1 Sam. 26:8-11) To nikech Daudi ne siko dwarzaro mundo Nyasaye otaye, nong'ado mar chung' motegno e timo kaka dwarzaro mar Jehova ne chiko kata bed ni Abishai ne jiwe mondo okaw okang'.

w16.04 17 ¶15, 16

"Weuru Mondo Kido mar Sinani Ochop Tichne Chuth"

¹⁵ Kotelne gi roho mar Nyasaye, Jakobo nondiko niya: "Weuru mondo kido mar sinani ochop tichne chuth." En 'tich' mane ma kido mar sinani nyaka chop? Kidono konyowa 'bedo moromo chuth kendo malong'o e weche duto, ma ok warem e yo moro amo-ra.' (Jak. 1:4) Thothne, tembe konyowaga ng'eyo nyawo ma wan-go, kod kuonde monego watimie dongruok mondo kitwa omed bedo maber moloyo. Kata kamano, sama wanano e bwo tembeg, kido ma wan-go kaka Jokristo medo bedo maber kendo moromo chuth. Kuom ranyisi wanyalo medo bedo joma hore, ma goyo erokamano, kendo ma kecho jomoko.

¹⁶ To nikesch kido mar sinani tieko tichne mar konyowa timo lokruok e kitwa kaka Jokristo, kik imbek puonj mag Muma ni e ka igol tembe moko ma in-go. Kuom ranyisi, nade ka po ni inyagori gi paro moko mochido? Kar weyo mundo tem oloyi, lem mondo ikwed gombo ma kamago. Kuom timo kamano, ibiro medo bedo ng'at ma hore. Dibed ni achiel kuom joodu ma ok en Janeno kwedi? Kar dok chien mondo itim kaka odwaro, ng'ad e chunyi mar dhi nyime lamo Nyasaye gi chunyi duto kaka isebedo kitimo. Mano biro miyo imed tego yie mari kuom Jehova. Par wachni: Mondo Nyasaye oyie kodwa, nyaka wanana.—Rumi 5:3-5; Jak. 1:12

Puonj Manie Wach Nyasaye

w17.11 27 ¶11

Kik Iylie Mondo Gimoro Amora Omoni Yudo Mich

¹¹ Hera kod ng'wono nyalo konyowa thiro kido marach mar nyiego. Muma wacho kama: "Hera hore mos kendo ong'won. Hera onge gi

nyiego." (1 Kor. 13:4) Mondo nyiego kik dong e chunywa, onego watem matek mondo wane gik moko e yo ma Jehova nenogigo. Jehova neno owetewa gi nyiminewa kaka joma ni e ringruok achiel, to mano e kaka wan be onego wanegi. Muma wacho kama: "Ka fuoni achiel imiyo duong', mamokogo duto yudo mor kanyachel kode." (1 Kor. 12:16-18, 26) Omiyo, onego wanyis Jokristo wetewa ng'wono. Kar bedo gi nyiego sama weche dhi maber ne Jakristo wadwa moro, onego wamor matek nikesch mano girwa waduto. Ne ane ranyisi mar Jonathan wuod Ruoth Saulo. Nyiego ne ok omake gi Daudi ka ne oval Daudi mondo obi obed ruoth. Kar mano, ne ojiwe ahinya. (1 Sa. 23:16-18) Donge nyalo bedo maber ka wabedo mang'won gi Jokristo wetewa kendo herogi mana kaka Jonathan notimo ne Daudi?

APRIL 25-MEI 1

MWANDU MA YUDORE E WACH NYASAYE | 1 SAMUEL 25-26

"Be Dibed ni Itimoga Gik Moko Kapok Iparo Matut?"

ia 78 ¶10-12

Ne Otiyo gi Rieko

¹⁰ Ne nitie winjruok machal nade e kind jolwenj Daudi gi jokwath mag Nabal? Kapo ni ne gidwaro, ne yot mondo jolwenygo okwal rombego kinde ka kinde mondo gicham, to ne ok gitimo kamano. Mopogore gi mano, ne gibedo kaka rageng' ne rombe mag Nabal koda ne jotichne ka giritogi kik monjgi. (**Som 1 Samuel 25:15, 16.**) Kindeg, jokwath koda rombegi ne romo gi masiche mang'en. Le mag thim ne ng'en kendo tong' mar yo milambo mar Jo-Israel be ne chiegni gi kanyo ma ne miyo jokwoye mawuok e pinje mamoko siko monjo jokwath.

¹¹ Nyaka bed ni ne en tich matek yudo chie-mo e thim ne jolwenygo duto. Omiyo chieng' moro, Daudi nooro jotichne apar mondo okwa Nabal chiemo. Daudi noyiero kinde maber mar kwayo kony ma kamano. Ne en kinde mag ng'ado yie rombe, ma ne en kinde ma ji nyisoe chuny mar chiwo. Daudi noyiero wechene maber kotoyo gi weche manyiso luor. Kuom wacho ni "wuodi Daudi," nonyiso Nabal luor nimar nenore ni hik Nabal ne ng'eny moloye. Nabal notimo ang'o?—1 Sam. 25:5-8.

¹² Nabal ne iye owang'! Jatich ma ne owuo kuome e chak sulani nowacho ne Abigail ni Nabal "nomwomore" gi wach kuom joma ne oorgo. Nabal ma ne ngudi ne obodhore gi dwol maduong' e wi gimomiyo ne ikwaye makatene, pige, koda ringe ma ne oseyang'o. Ne ojaro Daudi konyise ni en ng'at manono, kendo nopime gi misumba moringo. Nyalo bedo ni Nabal ne nigi paro machalo gi mar Saulo, jal ma ne osin gi Daudi. Saulo gi Nabal ne ok ne Daudi kaka Jehova ne nene. Nyasaye nohero Daudi kendo ne nene kaka ruodh Israel mar kinde mabiro, to ok kaka misumba mong'anjo.—1 Sam. 25:10, 11, 14.

ia 80 ¶18 Ne Otiyo gi Rieko

¹⁸ Abigail ne oketo kethono e wiye kendo ne okwayo Daudi ni en ema Daudi owene ricono. Nowacho adier ni jaode ne ofuwo mana kaka nyinge ne en, konyiso ni ne ok owinjore Daudi oduokre piny kotemo kumo ng'at manono kamano. Nonyiso ni ne oriwo Daudi lwedo, jal ma ne tiyo e lo Jehova kogoyo "Iwenje mag Jehova." Nonyiso bende ni nong'eyo kaka Jehova nosingo ne Daudi loch, nimar nowacho ni: 'Jehova . . . oseketi ibed jaloch kuom Israel.' Nodhi nyime mokwayo Daudi ni kik otim gimoro amora

manyalo kelone buch tho kata ma bang'e ne nyalo kelone 'lit'—ma tiende ni chuny machandore. (**Som 1 Samuel 25:24-31.**) Mano kaka nonyise weche mang'won kendo machopo e chuny!

Puonj Manie Wach Nyasaye

ia 80 ¶16

Ne Otiyo gi Rieko

¹⁶ Be mano nyiso ni Abigail ne koro ng'anjo ne chwore ma ne en wi ot? Ooyo; ng'e ni Nabal notimo marach ne jatich mowal mar Jehova kendo mano ne nyalo miyo oneg jood Nabal mang'eny. Ka dine Abigail ok okawo okang' moro amora, donge ne inyalo kwane e richo mar chwore? E wachni, nyaka ne oket winjruokne gi Nyasaye obed mokwongo ne winjruokne gi chwore.